

Pismo
ukazuje się
we wtorki
i piątki

Głos

Wtorek

27 maja 2025

nr 41 (LXXX)

cena: 19 Kč

WIADOMOŚCI
RADA PRZEDSTAWICIELI
WYKREŚLA I PLANUJE
STR. 2-3

WEEKEND W REGIONIE
70. URODZINY
»HUTNIKA«
STR. 4

ZBLIŻENIA
UCZNIOWIE
POMAGALI ROBIĆ
GAZETĘ STR. 5

Prezydencka wizyta

WYDARZENIE: Prezydent RC Petr Pavel z żoną Evą gości z dwudniową wizytą w województwie morawsko-śląskim. Po inauguracyjnych spotkaniach w Ostrawie odwiedzili wczoraj po południu również Zaolzie. Ich pierwszym przystankiem była biblioteka w Trzyńcu.

● Moment powitania prezydenta RC przed biblioteką w Trzyńcu.
Fot. NORBERT DĄBKOWSKI

Beata Schönwald

To przed jej wejściem prezydentka miasta Věra Palkovská przywitała parę prezydencką. – Zastanawiałam się, czym pana prezydenta obdarować. Chociaż mam jeszcze inne upominki, to ten jest taki „tutejszy”. Zawiera wszystko to, co my w naszym trzyniecko-cieszyńsko-jabłonkowskim regionie lubimy – powiedziała, przekazując głowie państwa koszyk najsmaczniejszych produktów lokalnych. Następnie zaprosiła gości do sali na piętrze, gdzie w oparciu o prezentację multimedialną przybliżyła im historię i teraźniejszość miasta. Wspomniała m.in. wizytę pierwszego czechosłowackiego pre-

zydenta Tomáša G. Masaryka, która zaowocowała uzyskaniem w 1931 roku praw miejskich. Zaakcentowała również znaczenie Huty Trzynieckiej dla miasta i całej okolicy. Następnie prezydent Petr Pavel mógł zapoznać się z dziewięcioma projektami strategicznymi z programu operacyjnego Sprawiedliwa Transformacja. W czasie konferencji prasowej ocenił je jako projekty, które mają potencjał przynieść regionowi nie tylko nowe miejsca pracy, ale przekształcić go w region, który częściowo zachowa przemysł ciężki, a jednocześnie da szansę rozwojowi gałęziom z wysoką wartością dodaną, opartym na nowych technologiach. Bardzo pozytywnie odniósł się też do wykorzystywania w tym celu trzynieckich brownfieldów, które po transformacji mają ambicje oferować pracę, postęp technolo-

giczny, edukację, a także atrakcyjne formy wypoczynku. Zdaniem prezydenta, to właśnie te rzeczy są w stanie zatrzymać młodych ludzi w regionie lub sprawić, by do niego wracali. Petr Pavel w czasie spotkania z dziennikarzami w bibliotece odniósł się najpierw do przedpołudniowego programu wizyty w naszym województwie. – Temat tej wizyty brzmi „od węgla do technologii” i w tym duchu odbywały się wszystkie nasze rozmowy i spotkania. Rozpoczęliśmy od odwiedzin superkomputerowego centrum IT4Innovation przy Wyższej Szkole Górniczej w Ostrawie, a w kolejnych debatach, zarówno z prezydentem miasta, jak i hetmanem rozmawialiśmy nie tylko o problemach, którym województwo musi stawiać czoło, ale w dużo większym stopniu

o sposobach, w jakich wykorzystuje ono nadarzające się okazje – zaznaczył gość z Pragi. Przyznał, że województwo morawsko-śląskie bardzo dobrze z tym sobie radzi i z warunków, jakie posiada, pomimo często niesprzyjających okoliczności potrafi jak najwięcej wyekspluatować. – Z tego, co dzisiaj mogłem zobaczyć i usłyszeć, jest jasne, że dla pozostałych województw może stanowić przykład, jeśli chodzi o to, jak możliwości przekuć w rzeczywistość – dodał. Zapytany z kolei o kampanię prezydencką w Polsce, przyznał, że, oczywiście, ją śledzi. Wysoko ocenił współpracę z prezydentem Andrzejem Dudą, z którym łączyła go zgodność poglądów odnośnie polityki zagranicznej i bezpieczeństwa. – Wierzę że pod tym względem również nowy polski prezydent bę-

dzie poruszać się w tym samym nurcie, co my i że szybko znajdziemy wspólny język – przekonywał. Kolejnym punktem poniedziałkowego programu wizyty prezydenta RC w regionie miała być piesza wycieczka na Jaworowy. Ze względu na deszcz została jednak odwołana. Następnie Petr Pavel odwiedził Czeski Cieszyń, gdzie – już po zamknięciu tego wydania – miał spotkać się w Ośrodku Kultury „Strzelnica” na debacie z mieszkańcami, a po niej udać się do Żywocic, by oddać hołd ofiarom z 6 sierpnia 1944 roku. Pierwsza dama realizowała natomiast wczoraj częściowo własny program – przed południem odwiedziła ośrodek socjalny dla młodzieży, po południu ośrodek opieki paliatywnej. Dziś para prezydencka ma zawitać m.in. do Hulczyna, Opaawy, Hrabyni i Bruntálu. ▲

CYTAT NA DZIŚ

Sławomir Mentzen

lider Konfederacji, w odpowiedzi na reakcje na piwo wypite z Rafałem Trzaskowskim i Radostawem Sikorskim

...

Zamierzam spotykać się z każdym ważnym politykiem, który będzie chciał się spotkać. Poszedłbym na piwo, wino czy kawę z Kaczyńskim, Tuskiem, Zandbergiem czy Czarzastym. Jeśli komuś to przeszkadza, to nie na to nie poradzę. Ja wam nie mówię, z kim możecie się spotkać, a z kim nie

W OBIEKTYWIE...

• W sali Zamku Frysztat zostały w środę rozdane nagrody pracownikom służby zdrowia. Miasto uhonorowało dziesięć osób i jeden zespół. Tytuł wyrazistej osobistości roku w kategorii lekarzy otrzymali pediatra i ordynator z szpitala w Raju Barbara Widenka oraz wybitny neurolog szpitala górniczego Henryk Brzeżański. Wśród nagrodzonych znaleźli się również lekarze, pielęgniarki oraz inni fachowcy pracujący w szpitalach, dawkowskim uzdrowisku oraz w prywatnych gabinetach, a także zespół porodówki rodzinnej szpitala w Raju działający pod kierunkiem ordynatorki Jany Pikoniowej. (sch) Fot. ARC

WAŻNE INFORMACJE

- Nowym dostawcą dla prenumeratorów „Głosu” jest od 1 listopada 2023 roku PNS, a.s.
- Bezpłatna linia telefoniczna: 800 400 412 (czynna w dni robocze 7.30-17.00)
- Zamówienia pisemne: První novinová společnost, a.s. Zákaznické centrum, Evropská 888, 664 42 Modřice, e-mail: zakaznickacentrum@pns.cz
- Wszelkie zamówienia, zmiany i reklamacje prosimy kierować pod nr. tel. 800 400 412.

CZYTAJ NAS CODZIENNIE!

www.glos.live

Znajdź nas na YouTube

QR code

Wejdź do STREFY PREMIUM

QR code

DZIŚ...

27

maja 2025

Imieniny obchodzą:

Jan, Oliwier
Wschód słońca: 4.23
Zachód słońca: 20.43
Do końca roku: 218 dni
(Nie)typowe święta:
Dzień Samorządu Terytorialnego
Przysłowie:
„Jeśli deszcze w maju, wszystko rośnie jak w gaju”

JUTRO...

28

maja 2025

Imieniny obchodzą:

Augustyn, Jaromir, Just
Wschód słońca: 4.22
Zachód słońca: 20.44
Do końca roku: 217 dni
(Nie)typowe święta:
Dzień Amnesty International, Światowy Dzień Hamburgera
Przysłowie:
„Kiedy maj zimny, a w czerwcu deszcz pada, gospodarz pełne stodoły posiada”

POJUTRZE...

29

maja 2025

Imieniny obchodzą:

Maria, Magdalena, Urszula
Wschód słońca: 4.29
Zachód słońca: 20.36
Do końca roku: 223 dni
(Nie)typowe święta:
Dzień Działacza Kultury, Światowy Dzień Zdrowia Układu Pokarmowego
Przysłowie:
„Maria Magdalena zwykłe rada, gdy deszcz pada”

POGODA

wtorek

dzień: 17 do 19°C
noc: 12 do 10°C
wiatr: 1-3 m/s

środa

dzień: 18 do 20°C
noc: 8 do 10°C
wiatr: 2-4 m/s

czwartek

dzień: 14 do 16°C
noc: 11 do 9°C
wiatr: 4-6 m/s

Rada Przedstawicieli wykreśla i planuje

Cieszyńskie Towarzystwo Fotograficzne i Klub Kultury uchwałą Rady Przedstawicieli Kongresu Polaków w RC

zostały wykreślone z grona organizacji członkowskich Kongresu. Rada zobowiązała też pozostałe organizacje do przestania podstawowych informacji o swojej działalności. W trakcie czwartkowego posiedzenia przyjęte zostały sprawozdania przyszłego Kongresu i spółki Pol-Press, a także omówiono zbliżający się Dzień Polski w Czeskim Parlamencie.

Łukasz Klimaniec

Majowe spotkanie Rady Przedstawicieli Kongresu Polaków w RC było okazją do zaznajomienia się ze sprawozdaniem finansowym Kongresu

za 2024 rok, które przedstawił Kazimierz Gałuszka. Omawiając finansową działalność Kongresu Polaków wykazał dodatni wynik. Przedstawił również plan finansowy Kongresu Polaku na 2025 rok. Jak zaznaczył, kluczowe będzie otrzymanie dotacji z Ministerstwa Kultury RC oraz Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie” im. Jana Olszewskiego.

• Rada Przedstawicieli przyjęła uchwałę zobowiązującą organizację członkowskie do uzupełnienia danych w rejestrze sądowym.

Marek Słowiaczek, prezes spółki Pol-Press, która zajmuje się wydawaniem „Głosu”, zaznaczył, że wynik gospodarczy spółki jest dodatni.

Dariusz Branny w imieniu Rady Nadzorczej, która miała zweryfikować organizację członkowskie Kongresu Polaków, przedstawił wynik tej kontroli, która wypadła niepomyślnie dla członkowskich organizacji.

– Stwierdziliśmy, że większość organizacji nie ma uchwalonych zapisów w rejestrze. Często bywa tak, że ostatnie zapisy są z roku 2014-2016, a

kadencja wynosi na przykład cztery lata – powiedział.

Rada Nadzorcza zaproponowała wykreślenie dwóch organizacji – Cieszyńskiego Towarzystwa Fotograficznego, które od wielu lat jest nieaktywnym członkiem oraz Klubu Kultury, który jest w stanie likwidacji. Rada Przedstawicieli przychyliła się do tego wniosku, podobnie jak do uchwały zobowiązującej organizacje członkowskie do uzupełnienia danych w rejestrze sądowym i przestania do 31 sierpnia do kancelarii Rady Kongresu Polaków podstawowych informacji dotyczących swojej działalności.

Przyszłująca się obradom Hele- na Legowicz, prezes Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w RC, opierając się na danych PZKO przyznała, że w rejestrach często brakuje zmian po nowych wyborach, kiedy trzeba zarejestrować nowego prezesa wybranego na kolejną kadencję. – Nikt nie wysłał sprawozdań rocznych zeznania podatkowego, to także obowiązuje każda organizacja. Sąd skontroluje to, jeśli organizacja wystąpi o dotację np. do miasta. Dlatego trzeba było uporządkować – podkreśliła.

Józef Szymczek, wiceprezes Kongresu Polaków w RC, omówił zbliżający się Dzień Polski w Czeskim Par-

lamencie, jaki odbędzie się 28 maja w Pradze. Wówczas zostanie tam zaprezentowana wystawa poświęcona Polakom żyjącym na Zaolziu i odbędzie się tzw. okrągły stół pokazujący dorobek polskiej mniejszości. Parlamentarzyści dowiedzą się o polskim szkolnictwie (temat przedstawią Marta Kmeť, dyrektorka Centrum Pedagogicznego dla Polskiego Szkolnictwa Narodowościowego w RC i Andrzej Bizoň, wiceprezydent Karwiny i szef Komisji ds. szkolnictwa Kongresu Polaków w RC) i polskich mediach (Marek Słowiaczek – „Głos” i Halina Szczotka – „Zwrot”). Głos zabierze też Marek Bystron, prezes Macierzy Szkolnej w RC, który pokaże sytuację w oświacie od strony rodziców. Wprowadzeniem zajmą się historycy Roman Baron oraz Józef Szymczek. Wydarzenie odbędzie z udziałem przedstawicieli polskiej ambasady i konsulatu oraz czeskich posłów.

Miesiąc później, 23 czerwca, dojdzie do spotkania przedstawicieli polskiej mniejszości z urzędnikami rządowymi ds. mniejszości narodowych oraz delegacją czeskiego ministerstwa kultury i ministerstwa szkolnictwa. – To może być nawet ważniejsze spotkanie, niż to pierwsze – ocenił Józef Szymczek.

GŁOSY Z TERENU

Wycieczka pełna pozytywnej energii

Zarząd MK PZKO Czeski Cieszyn-Osiedle przygotował dla swoich członków i sympatyków nie lada gratkę – wycieczkę do Energylan-dii, która słynie z atrakcji dla małych i dużych. Data wyjazdu została sprytnie pomyślana, bowiem 8 maja to dzień wolny w Czechach, ale nie w Polsce. Początek maja nie obfituje jeszcze w wycieczki szkolne, dlatego nie było kolejek.

– Idąc do jednego z rollercoasterów zauważyłem na ziemi wymalowaną białą farbą linię z napisem 30 min, kilka metrów dalej kolejną, tym razem z informacją o 10 minutach przewidywanego oczekiwania na przejażdżkę. Aż nie chce się wierzyć, ile czasu w okresie letnim trzeba spędzić na samym czekaniu... – opowiada Tomasz Onderek, pomysłodawca wyjazdu. Z powodu niezbyt dużego natężenia ruchu na większość atrakcji wchodziło się z marszu, co najwyżej trzeba było zaczekać, aż skończy się trwająca przejażdżka. Największą uciechę oczywiście miały dzieci, którym nawet udawało się zaliczyć

• Energylandia w maju to świetna propozycja. Fot. ARC

po dwie przejażdżki bez wysiadania, co w wakacyjnym trybie jest nie do pomyślenia. Nastoletni uczestnicy i rodzice szaleli na dużych atrakcjach, takich jak Zadra, Hyperion czy Formula. Ich zadowolone miny i opowieści były bezcenne.

– Bardzo się cieszę, że z naszego zaproszenia skorzystało ponad 60

osób. Udało się zapełnić autobus, na dodatek kilka rodzin pojechało własnymi samochodami. Do naszego koła przy tej okazji zapisało się też kilkoro nowych członów, zatem wycieczkę można uznać za bardzo udaną – podsumował wyjazd prezes koła Bohdan Loter.

Maria Ciahotna

W Republice Czeskiej rośnie popularność piwa bezalkoholowego

Według Czeskiego Stowarzyszenia Browarów i Słodowni w kraju spada konsumpcja piwa. Browary ratuje eksport oraz rosnące zainteresowanie piwami bezalkoholowymi, a także smakowymi. Jednocześnie Czesi coraz rzadziej odwiedzają popularne gospody i inne lokale.

Stowarzyszenie widzi w tym konsekwencje zmiany stylu życia Czechów, szczególnie młodych ludzi. Rok 2024 potwierdził rosnący trend popularności piwa bezalkoholowego, także smakowych. Ich

kierowcy lub po prostu nie chcą tego robić.

„Piwo dla kierowców” – tak reklamowano przed laty nowość, którą z trudem przebiła się do świadomości konsumentów. Obecnie w reklamach nie ma kierowców, zastąpili ich młodzi i uśmiechnięci rowerzyści lub kajakarze. Teraz z trudem można znaleźć lokal, w którym nie podawano by piwa bezalkoholowego z beczki, gdy kiedys przetrzało – uważa Tomáš Slunečko ze stowarzyszenia. Jego zdaniem, Czesi sięgają po piwa bezalkoholowe, gdy nie mogą pić alkoholu, np.

Spacer z ogniskiem

• „Ogniomistrz” Marian Sodzawiczny (z prawej) również nie omieszkął upiecć sobie kiełbasę na ogniu. Fot. NORBERT DĄBKOWSKI

Sobotnia aura okazała się idealna dla członków i miłośników PTTS „Beskid Śląski”. Wycieczka od strony Grodka o długości ponad 13 kilometrów zakończyła się opiekaniem kiełbasek przy ognisku w Bystrzycy.

Towarzystwo skupia ludzi ceniących sobie kontakt z naturą i nieustraszonego od wysiłku fizycznego. Taką górską wyprawą niejednego może odstraszyć. Ale nie „beskidziorów”. – Trasa przy dzisiejszej pogodzie była piękna, miejscami przypominała niektóre zakątki Tatr, a widoki między innymi w stronę Słowacji robią wielkie wrażenie – komentowała wycieczkę Pawełka Banot. Potwierdzali to inni uczestnicy wydarzenia. – Trasa należała raczej do łatwych, a widoki faktycznie były cudowne na

wszystkie strony – na Milików, Bystrzycę, a nawet na Trzynieć – dodała Halina Gurbiel.

Jej mąż Józef miał rozpałać ogień, lecz sędował to zadanie na Marię Sodzawiczną z Cierlicka. Przy ognisku w kompleksie ogrodowym Domu Polskiego w Bystrzycy wielu wycieczkowiczów raźnie wzięło się do opiekania kiełbasek. Oprócz tego można było liczyć na wspaniałe ciasta upieczone przez panie z „Beskidu”, kawę czy herbatę. Rodzinną atmosferę dodatkowo umiała kapela „Olza” grająca ulubione szlagiery, do których niejednemu się przyłączał ze śpiewem. Nie mogło naturalnie zabraknąć wspólnego odśpiewania hymnu „Szumi jawor”. W programie było również losowanie nagród w loterii. (endy)

Nocną porą

Piątkowy wieczór był dobrą porą, by wybrać się do różnych kościołów. Noc Kościołów to impreza na skalę krajową, która przyciąga wielką liczbę wierzących i nie tylko. Z tej okazji w Jabłonkowie w kościele parafialnym przedstawiciele czterech najbardziej popularnych denominacji spotkali się, by wspólnie się pomodlić.

Zwykle takie wydarzenie nie sprowadza się jedynie do prostej modlitwy w ciszy i skupieniu. Często towarzyszą inne, ciekawe rzeczy. Do Jabłonkowa przybył ksiądz z Lutyni Dolnej, Marián Pospěch. Znany jest choćby z telewizji Noe, w której działa jako prezenter. Stał tam między innymi ma doświadczenie ze współpracą z duchownymi innych odłamów religijnych. Urażył on przybyłych wciągającym i dowcipnie prowadzonym rozważaniem na temat nadziei.

• Słowa Mariána Pospěchy okazały się bardzo budujące. Fot. NORBERT DĄBKOWSKI

Potem nastąpiły pytania do ojca Mariána, na które szeroko odpowiadał. Wykład księdza Pospěchy poprzedziła msza święta, a po niej nastąpił czas na modlitwę, również przy akompaniamencie muzyki. Do mszy i modlitw grał zespół Donum Dei.

Więcej zdjęć na naszej stronie internetowej www.glos.live. (endy)

import. Tylko 3 proc. piwa spożywanego w Czechach zostało wyprodukowane za granicą. – Wyraźnie widać, że Czesi lubią „swoje” piwo – komentuje trend Slunečko.

To „swoje” piwo Czesi coraz częściej piją nie w barach i popularnych przez lata gospodach, spełniających szczególnie w małych miejscowościach istotną rolę społeczną, ale i w domach. 71 proc. piwa sprzedaje się w sklepach. Tym samym odsetek piwa spożywanego w gospodach jest na najniższym historycznym poziomie. (PAP)

Śpiewać to tak, jakby człowiek dwa razy się modlił

W niedzielne popołudnie Polski Zespół Śpiewaczy „Hutnik” obchodził 70-lecie istnienia. Świętowano w trzynieckim Domu Kultury „Trisia”.

• Jubileuszowy koncert „Hutnika” był naprawdę imponujący.
Fot. NORBERT DĄBKOWSKI

Norbert Dąbkowski

Koncert z tej okazji został podzielony na dwie części. W pierwszej chór odśpiewał „Gaude Mater Polonia”, do którego na stojąco dołączyła cała sala. Po kilku utworach, m.in. „Hasło” do słów Adama Wawrośa czy „Alleluja” do muzyki Józefa Świdra, do zespołu dołączył Władysław Czepiec, jeden z gości-solistów. Nasz lokalny tenor odśpiewał m.in. utwór w opracowaniu Petra Fiali „Kysuca, Kysuca”. Występuje on gościnnie z „Hutnikiem” od lat 90.

Wśród gości znalazła się także szansonistka Renata Drössler. Urażyła ona publiczność żywiołowo wykonanym „Hallelujah” Leonarda Cohena czy „Niech żyje bal” wspólnie z chórem-jubilatem. Drössler dała również mini-recital, wykonując trzy piosenki przy akompaniamencie Michała Worka, pianisty i kompozytora, z którym przybyła z Pragi.

Podczas niedzielnych urodzin „Hutnikowi” akompaniowała Beata Drzewiecka, siostra zmarłego Cezarego Drzewieckiego, wieloletniego dyrygenta PZS „Hutnik”. Sama również dała popis swoich umiejętności, wykonując ciekawe utwory fortepiana.

• Za konferansjerkę odpowiadała Zofia Heczko.

nowe. Pięknym elementem koncertu był wspólny występ Drzewieckiej z dyrygentem zespołu, Tomaszem Konderlą, który zagrał na skrzypcach. Wykonali oni „Thais Méditation” Julesa Masseneta.

– Tomasz Konderla to wspaniały dyrygent i kierownik artystyczny, bez którego byłoby nam ciężko – zgodnie przyznało kilkoro chórzystów, m.in. Anna Kornuta, prezes PZS „Hutnik”. Formacja składa się z pasjonatów śpiewu. Zdecydowanie do takich należy Stanisław Śliż, który śpiewa w zespole od 20 lat. – Ludzie, którzy śpiewają i lubią muzykę, to dobrzy ludzie. Śpiewać to tak, jakby człowiek dwa razy się modlił – mówił „Głosowi” Śliż. – Jeśli chodzi o mnie,

to śpiewam w „Hutniku” od 15 lat i przy okazji serdecznie zapraszam pasjonatów śpiewu w nasze szeregi – dodał Jerzy Wałaski, jeden z basów. Podczas koncertu do chórzystów dołączyła Trzyniecka Orkiestra Kameralna, którą od roku 1986 dyryguje Alena Kostkova. Druga część koncertu zakończona została utworem „Modlitwa o pokój” autorstwa Norberta Blachy. Cały koncert prowadziła z wielką kulturą i ogromnym poczuciem humoru Zofia Heczko.

Wiecej zdjęć i krótki materiał filmowy na naszej stronie internetowej www.glos.live.

• Jednym z gości był tenor Władysław Czepiec.

• Jako kolejna gwiazda na scenie wystąpiła Renata Drössler.

• Beata Drzewiecka na fortepianie i Tomasz Konderla dali wspaniały popis swoich umiejętności.

» Mały Strażak « robi furorę wśród przedszkolaków

Edukacyjne przedstawienie „Mały Strażak” w wykonaniu aktorów znanych ze sceny Teatru Cieszyńskiego podbija serca przedszkolaków. Powstało na podstawie wiersza, jaki Tadeusz Hankiewicz, aktor Sceny Polskiej Teatru Cieszyńskiego, napisał 23 lata temu dla swojego wnuka Mariusza. Opowieść o chłopcu, który z Bochni przez Kraków trafia aż na wieżę mariacką, by grać hejnał, została rozpisana na role i dostosowana dla dzieci w wieku przedszkolnym.

– Głównym odbiorcą są przedszkolaki, więc żeby uniknąć sytuacji, w której dzieci czegoś nie

zrozumieją, skróciliśmy wiersz i dostosowaliśmy go do tej grupy – wyjaśnia Tadeusz Hankiewicz.

Spektakl jest pełen humoru i niesie ze sobą edukacyjny przekaz. Dzieci zapamiętują numer alarmowy do strażaków, znaki związane z ewakuacją i bezpieczeństwem, słyszą o Krakowie i Wawelu, a na koniec wstępują się w sygnał hejnału mariackiego. Dzieci mają dużą frajdę oglądając popisy strażaka Mariusza na drabinie, piszczą z radości, kiedy strażak polewa je wodą, mogą sprawdzić swoją teżyżnę, siłując się z nim na rękę.

Przedstawienie jest efektem projektu Kongresu Polaków w RC. Zo-

baczą je dzieci w 25 polskich przedszkolach na Zaolziu. – Spektakl już na początku spotkał się z dużym zainteresowaniem. Byliśmy zaskoczeni, że „Mały Strażak” odniósł sukces, zanim jeszcze była premiera – uśmiecha się Joanna Gruszka, aktorka Sceny Polskiej Teatru Cieszyńskiego.

Przedstawienie tworzą aktorzy Sceny Polskiej – Joanna Gruszka, Dagmara Foniok, Tadeusz Hankiewicz, a tytułową rolę grają na zmianę utalentowani młodzi artyści Krystian Stonawski oraz Adam Burian, znany z programu The Voice Kids.

(klm)

• Dzieci mają dużą frajdę oglądając popisy strażaka Mariusza na drabinie.
Fot. ŁUKASZ KLIMANIEC

Uczniowie pomagali robić gazetę

Mobilna redakcja „Głosu” ma za sobą kolejny przystanek w jubileuszowym roku. W czwartek zatrzymała się w Domu PZKO w Lesznej Dolnej. Po Wędryni, Boguminie-Skrzeczoniu, Olbrachcicach i Gnojniku to piąte miejsce, gdzie redaktorzy „Głosu” przygotowywali gazetę do druku.

Beata Schönwald

Celem mobilnej redakcji jest pokazanie na żywo w terenie, jak powstaje „Głos”, pismo, które od 80 lat gości w zaolziańskich domach, szkołach i w wielu innych instytucjach. Tak było również w gościnnych progach Domu PZKO w Lesznej Dolnej. Chociaż dziennikarze nieraz odwiedzają to miejsce w celu relacjonowania organizowanych tam imprez, tym razem mogli poznać je niejako od kuchni. Prezes miejscowego koła PZKO Renata Szukucik oprowadziła ich niemal po wszystkich jego zakamarkach: od pomieszczeń na parterze, przez dużą salę, aż po miejsca noclegowe na poddaszu.

Jeszcze przed południem redakcję mobilną odwiedzili uczniowie klas ósmych i dziewiątych wraz z nauczycielkami ze Szkoły Podstawowej i Przedszkola z Polskim Językiem Nauczania im. Gustawa Przeczka w Trzyncu. W czasie spotkania warsztatowych dowiedzieli się o tym, czym jest „Głos”, dawniej ukazujący się pod nazwą „Głos Ludu”, jak zbiera się materiały do artykułów prasowych oraz postów publikowanych w mediach społecznościowych, jakich programów używa grafik odpowiedzialny za skład gazety, oraz sami uczestniczyli w łamaniu niektórych stron, próbując podpowiadać, jaki kolejny krok należy zrobić. Był też czas na pytania i odpowiedzi. Uczestników interesowało m.in., z jakich źródeł dziennikarze czerpią informacje, jak je weryfikują, a także – ponieważ w weekendy można ich spotkać niemal na wszystkich imprezach organizowanych w terenie – czy „mają w ogóle jakieś życie rodzinne”.

Dla redakcji „Głosu” dużą satysfakcją było to, że gazeta Polaków w RC jest obecna w większości rodzin uczniów trzynieckiej szkoły, a także, że sami tworzą szkolne piśmko.

– Bardzo dziękujemy za gościnność i życzliwość. Już nie możemy się doczekać kolejnego spotkania, tym razem najprawdopodobniej w Karwinie 9 czerwca, czyli dokładnie 80 lat od ukazania się pierwszego numeru – zapowiedział Tomasz Wolff, redaktor naczelny „Głosu”. ◀

Zdjęcia: NORBERT DĄBKOWSKI

Michael Morys-Twarowski

Obok rodów mieszkających od wieków na Śląsku Cieszyńskim, pojawiają się swoiste „genealogiczne meteory”, krótko związane z naszym regionem. Przykładem może być familia Sporschillów.

Od schyłku XVIII wieku na teren Księstwa Cieszyńskiego trafiało relatywnie sporo urzędników pochodzących z innych części monarchii Habsburgów. Jednym z nich był Piotr (Peter, Petr) Sporschill, urodzony w 1770 roku w morawskiej miejscowości Dobromilice. Czasami pojawiają się błędne informacje, jakoby urodził się we wsi Dobřemilice na południu Czech albo w Brnie.

Skąd to nazwisko?

Nazwisko Sporschill pochodzi od czeskiego/morawskiego nazwiska Zbořil (Zborzil).

• Piotr Sporschill. Fot. Wikimedia Commons

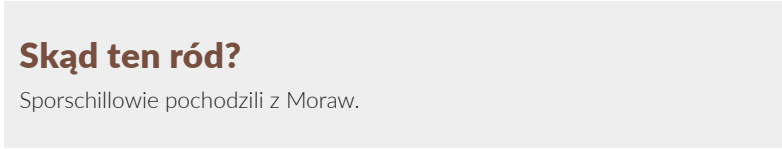
szyna. W tym czasie uporządkował miejskie archiwum oraz opracował obszerne zestawienie dat i faktów z dziejów Cieszyna i Śląska Cieszyńskiego, obejmujące lata 810-1800. Korzystał z niego później burmistrz Alojzy Kaufmann, tworzący swoją obszerną kronikę.

Piotr Sporschill studiował w Ołomuńcu. Od 1792 roku jako prawnik pracował w różnych majątkach na Śląsku Austriackim, między innymi we Frysztacji. Od 1796 roku był syndykiem i radcą magistrackim Cie-

szyna. W tym czasie uporządkował miejskie archiwum oraz opracował obszerne zestawienie dat i faktów z dziejów Cieszyna i Śląska Cieszyńskiego, obejmujące lata 810-1800. Korzystał z niego później burmistrz Alojzy Kaufmann, tworzący swoją obszerną kronikę.

Żona i dzieci cieszyńskiego radcy magistrackiego

Jeśli chodzi o życie rodzinne Piotra Sporschilla, to 27 sierpnia 1794 roku poślubił Antonię Karolinę Agnieszka Langforth (1772-1831), pochodzącą z Żor, leżących na ówczesnym pruskim Śląsku. Z tego małżeństwa pochodzili: Amand Antoni Piotr (ur.

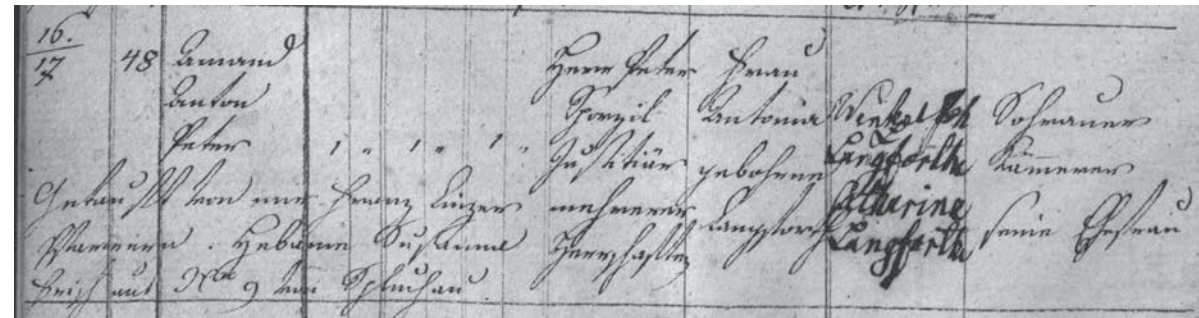

Skąd ten ród?

Sporschillowie pochodzili z Moraw.

Gdzie doczytać?

- Genealogische Daten aus [Sporschill.GED], <http://familie.sporschill.at/stammbaum//index.php?route=%2Fstammbaum%2F%2Ftree%2FSporschill.GED%2Findividual%2F1214%2FPetrus-Paulus-Ritter-Von-Sporschill> [genealogia Sporschillów].
- Janusz Spyra, „Sporschill Peter”, (w:) „Biografický slovník Slezska a severní Moravy. Nová řada, sešit 10 (22)”

• Metryka chrztu Amanda Sporschilla, urodzonego w 1795 roku we Frysztacji. Źródło: Archiwum Krajowe w Opawie

1795), Edward Józef (ur. 1799), Antonia Filipina Jakobina (ur. 1800), Maria Karolina Weronika (ur. 1803) i Anna Beata (ur. 1805). Najstarszy z rodzeństwa urodził się we Frysztacji, najmłodsza w Opawie, pozostałe dzieci Sporschillów przyszły na świat w Cieszynie.

Amand (ur. 1795) w 1827 roku w Halbturm (obecnie w austriackim kraju związkowym Burgenland) ożenił się z Teresą (Theresia) Karner. Mieszkali później w miejscowości Nikoľčice.

Jeden z ich synów, podobnie jak ojciec noszący imię Amand (1839-1892), był zarządcą dóbr hrabięgo Chotka niedaleko Bratysławy. Zginął śmiercią tragiczną, o czym

pisał „Kurier Lwowski”. Zmierzając nocą do wioski Also Korompa (Al-sókorompa, obecnie Dolná Krupá), zjeżdżał ze stromego pagórka. Konie się sploszyły i zawadziły dyszlem o kamienną poręcz mostu. „Sporschill wyleciał z powozu i uderzywszy się głową o poręcz, roztrzaskał sobie czaszkę tak, że na miejscu padł trupem”.

Inny syn Amanda, Peter (Piotr) (1832-1897), osiedlił się na stałe w Jordanowie w Galicji. Ożenił się w 1869 roku z Antoniną Czerny (Cerny), a wywodząca się od niego linia rodu Sporschillów po dziś dzień mieszka na terenie województwa małopolskiego.

Znikły polskie pochówki...

Niezależne Radio Swoboda podało w czwartek, że dane o cudzoziemskich cmentarzach wojennych w Rosji nie wykazują jednego z polskich obiektów – pochówków na cmentarzu obozu w Diagilewie koło Riazania. Rozgłośnia powołuje się na doniesienia kanału FuneralTrust na serwisie Telegram.

Branżowy kanał poinformował, że w 2025 roku liczba cmentarzy wojennych w Rosji, na których spoczywają cudzoziemcy, wynosi 478. Kanał nie przekazał źródła tych danych. Podaje jednak, że w porównaniu z rokiem 2021 „z mapy cmentarzy wojennych znikło” siedem obiektów węgierskich, dwa – pochówki rumuńskie i jeden – polski, i że „z listy na rok 2025 znikły pochówki polskich jeńców wojennych na terenie cmentarza obozu w Diagilewie”.

Ani kanał, ani Radio Swoboda nie wyjaśniają, o jaki wykaz chodzi i co

oznacza fakt, że cmentarze przestały w nim figurować. Wyjaśniają jednak, że co roku rosyjska instytucja państwowa Rospatriotcentr przeprowadza przetarg dotyczący cmentarzy wojennych i od 15 lat wygrywa go stowarzyszenie o nazwie Memoriały Wojenne. Dane mogą więc dotyczyć dokumentów związanych z tym przetargiem.

W Diagilewie koło Riazania istniał obóz NKWD nr 178-454, do którego od 1944 roku trafiali oficerowie i żołnierze Armii Krajowej, aresztowani na Lubelszczyźnie, a także w Wilnie, Lwowie i Białymstoku. W latach 1942-1949 funkcjonował cmentarz obozu nr 178-454, na którym chowano jeńców i internowanych. Łącznie na cmentarzu pochowano około 500 osób różnych narodowości.

Na początku lat 90. XX w. dzięki staraniom rosyjskiego Stowarzyszenia Memoriał sporządzono, choć niepełny, wykaz osób spoczywających w tym miejscu. We współpracy

z polskimi ekspertami przeprowadzono częściową identyfikację i ustalono miejsca 32 imiennych polskich pochówków. W 1994 roku otwarte zostało miejsce pamięci – Zespół Memoriałny ofiar represji politycznych – obejmujące, prócz polskich, węgierskie, niemieckie i rosyjskie znaki pamięci. Groby polskie oznaczono wtedy białymi krzyżami z symbolami Armii Krajowej. (PAP)

• Cmentarz polskich oficerów zamordowanych w 1940 roku w ZSRR. Miednoje 2000 r. Fot. PAP/RADEK PIETRUSZKA

INFORMATOR

Słynny obraz znów na rynku

Rzeźwi- tość”, wybitne dzieło Jacka Malczewskiego, ponownie trafi na aukcję w DESA Unicum. Po dwóch latach postępowania prowadzonego przez prokuraturę „oczyszczony z zarzutów” obraz będzie można oglądać na wystawie „Jacek Malczewski i jego epoka” od 30 maja do 12 czerwca 2025 r.

Płótno Jacka Malczewskiego „Rzeczywistość” zostało warunkowo sprzedane w grudniu 2022 r. za ponad 20 mln złotych; transakcja była jedną z najwyższych w historii polskiego rynku aukcyjnego.

Obraz „Rzeczywistość” został objęty postępowaniem MKiDN w sprawie domniemanego nielegalnego wywozu dzieła z kraju. W czerwcu 2024 r. dzieło zostało „oczyszczone z zarzutów”, co potwierdził sąd w lutym 2025 roku. W marcu 2025 r. dom aukcyjny DESA Unicum poinformował o odzyskaniu pracy. Pomimo zadeklarowania chęci skorzystania z prawa pierwokupu Muzeum Narodowe w Warszawie wycofało się z transakcji.

– Zdecydowaliśmy więc o przywróceniu tego wybitnego dzieła z

powrotem na rynek. To dla nas niezwykle ważny moment – po ponad dwóch latach możemy nie tylko pokazać je szerokiej publiczności, ale również potwierdzić rzetelność i przejrzystość naszych działań – mówi Juliusz Windorbski, prezes Rady Nadzorczej DESA Unicum.

„Rzeczywistość” Jacka Malczewskiego będzie licytowana na aukcji 12 czerwca. Wcześniej dzieło będzie eksponowane wraz z czterema innymi obrazami artysty, m.in. „Autoportretem dantejskim”.

Los obrazu Jacka Malczewskiego „Rzeczywistość”, jednego z najcenniejszych dzieł XX w., był przez długie lata nieznanym. Dzieło znalazło się ponownie w obszarze polskiej kultury po 96 latach. Ostatni raz widziane było w 1926 roku. Od tego czasu o jego istnieniu zaświadczała tylko czarno-biała fotografia autorstwa Amalii Krieger, krakowskiej fotografi, która na początku XX wieku wykonała zdjęcia dokumentujące obrazy zgromadzone w pracowni Malczewskiego. Dzieło przez wiele dekad pozostawało w pochodzącej ze Śląska polsko-niemieckiej kolekcji rodzinnej, która w ramach łączenia rodzin przeniosła się w latach 50. do Niemiec. Obraz – jako mienie przesiedleńcze – pojechał razem z

• „Rzeczywistość” Jacka Malczewskiego. Fot. ARC

nimi. Na rynku aukcyjnym pojawił się kilka dekad później, wystawiony przez jednego z potomków rodziny.

Przesycona symbolami i bardzo osobista „Rzeczywistość” została stworzona w najlepszym okresie twórczości artysty. – Malczewski w barokowej wręcz kompozycji dotknął najważniejszych tematów, które nurtowały go przez całą twórczość: misji artysty, patriotycznego posłannictwa sztuki oraz romantycznych i narodowych mitów. Przedstawia wielowątkową scenę

z dużą liczbą postaci symbolizujących upadek Rzeczypospolitej i powstającą historię zniewolonego kraju – opisuje historyk sztuki Agata Szkup, prezes DESA Unicum.

Reprezentantem współczesności rzeczywistości jest tutaj sam malarz. Sportretował siebie w czarnej kamizelce i kapeluszu z przyborami malarskimi. Postaciom malarzskiego dramatu nadał rysy bliskich mu osób. Twarzy aniołom, Matce Boskiej i Dzieciątku użyczają go córka Julia, żona Maria i syn Rafał.

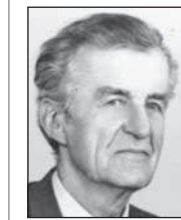
– Popularność Malczewskiego wynika zarówno z jego mistrzowskiego warsztatu i niezwykle oryginalnego języka symbolicznego, jak i z trwałej obecności jego twórczości w zbiorowej świadomości – od podręczników szkolnych po ekspozycje muzealne. Jego sztuka wciąż porusza i inspi-ruje, także współczesnych artystów – zaznacza Agata Szkup.

Według marszandów z DESA Unicum zainteresowanie dziełami Malczewskiego nie słabnie. W ubiegłym roku „Autoportret z czaszką” osiągnął cenę 4,2 mln zł, ustanawiając nowy najwyższy wynik dla autoportretu Malczewskiego.

Twórczość Jacka Malczewskiego doskonale wpisuje się w rozwój malarstwa przełomu XIX i XX wieku – okresu nazywanego „szczęśliwą godziną” polskiej sztuki. Podczas czerwcowej wystawy w salonie DESA Unicum przy ul. Pięknej widzowie będą mieli okazję odczuć klimat tej epoki. Wiele z tych prac to obiekty klasy muzealnej, poszukiwane przez czołowe instytucje państwowe.

Wystawę „Jacek Malczewski i jego epoka” można oglądać od 30 maja do 12 czerwca (dzień aukcji) w salonie DESA Unicum przy ul. Pięknej 1A w Warszawie. Wstęp bezpłatny. (PAP)

WSPOMNIENIA

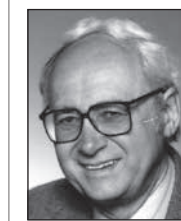

Dnia 27 maja mija 23. rocznica śmierci naszego Kochanego

śp. GUSTAW KONDERLI
z Bystrzycy

Wszystkich, którzy Go znali, o chwilę cichych wspomnień prosi w imieniu rodziny córka i najbliżsi.

GŁ-272

Dnia 28 maja minie 4. rocznica śmierci, kiedy nas opuścił nasz Kochany

śp. LECH PISZUT
zamieszkały w Żukowie Górnym

Wszystkich, którzy Go znali i kochali, prosimy o modlitwę. Córka Kasia z rodziną.

GŁ-270

NEKROLOGI

Ze smutkiem przyjęliśmy wiadomość o śmierci

śp. HALINY KUNČÍK-URBAŚ
członkini dawnego zespołu wokalnego „Melodia” oraz długoletniej członkini naszego Klubu Kobiet

Rodzinie śp. Zmarłej składamy wyrazy szczerzego współczucia. Klub Kobiet oraz zarząd MK PZKO w Suchej Górze.

GŁ-277

OFERTY

KUPIE INSTRUMENTY muzyczne. Tel. 608 374 432. GŁ-261

KUPIE MONETY i banknoty, złoto i srebro w dowolnym stanie. Tel. 608 374 432. GŁ-261

KUPIE MEBLE, stare krzesła, fotele, żyrandole, meble z giętych rur i inne starocie. Tel. 704 512 539. GŁ-192

MALOWANIE DACHÓW, lepienie papy, mycie i ich naprawy. Szybka realizacja. Farby i kolory do wyboru. Tel. 735 377 317. GŁ-260

WYSTAWY

CZ. CIESZYN, ZARZĄD GŁÓWNY PZKO, ul. Strzelnicza 28, galeria w holu na parterze: „Piotr Kornuta (1880-1945), działacz robotniczy i burmistrz Trzyńca”. Czynna w godzinach otwarcia budynku.

Znajdź nas na X-ie

PROGRAM TV

WTOREK 27 MAJA

TVP 1

5.55 Info poranek **6.45** Audycje komitetów wyborczych **7.00** Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze **7.30** Kościół z bliska **8.00** Królowa Bona (s.) **9.00** Ranczo 10 (s.) **9.50** Komisarz Alex 5 (s.) **10.45** Ojciec Mateusz 21 (s.) **11.35** Królowie (s.) **12.10** Agrobiznes **12.50** Natura w Jedynce. Plazy **14.00** Wichrowe wzgórze (s.) **14.55** Jaka to melodia? (teleturniej)

15.35 Gra słów. **Krzyszówka (teleturniej)**

Klasyczna łamigłówka przedstawiona w atrakcyjnej formie telewizyjnego show. Nie zabraknie rywalizacji, intrygujących zagadek i dobrej zabawy. Zawodnicy będą się musieli wykazać wiedzą, refleksem i umiejętnością kojarzenia. Codziennie od poniedziałku do czwartku czworo uczestników będzie walczyć o tytuł finalisty dnia, by w piątek zmierzyć się ze sobą w finale tygodnia. Łuźne prowadzenie, proste zasady i dowcipne lub przewrotnie skonstruowane hasła sprawiają, że teleturniej spodoba się każdemu...

15.55 Dziedzictwo (s.) **16.45** Audycje komitetów wyborczych **17.00** Teleexpress **17.20** Jaka to melodia? (teleturniej) **17.55** Klan (s.) **18.25** Reporterzy **18.45** Akacja 38 (s.) **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda **20.30** Królowie (s.) **21.05** Raport specjalny (mag.) **22.05** Nie jesteśmy aniołami (komedia USA).

TVP 2

6.15 Audycje komitetów wyborczych **6.25** Kościół EXE **6.50** Barwy szczęścia (s.) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.15** W poszukiwaniu dobrego filmu **11.55** Moje zdrowie (mag.) **12.30** Kolo fortuny (teleturniej) **13.15** Miłość i nadzieja (s.) **14.05** Va banque (teleturniej) **14.40** Audycje komitetów wyborczych **15.00** La Promesa - pałac tajemnic **15.50** Przepis dnia (mag.) **16.00** Kolo fortuny (teleturniej) **16.35** Familiada (teleturniej) **17.20** Miłość i nadzieja (s.) **18.15** Va banque (teleturniej) **18.50** Jeden z dziesięciu (teleturniej) **19.25** Barwy szczęścia (s.) **20.40** Przepis dnia (mag.) **20.55** Na sygnale (s.) **21.30** Bardotka (s.) **22.30** Magazyn Ekspresu Reporterów **23.30** Bóg internetów.

TVN

5.55 Ukryta prawda **6.50** Kuchenne rewolucje. Toruń **7.45** Dzień Dobry TVN **11.30** Kuchenne rewolucje. Warszawa **12.35** Ukryta prawda **15.45** Kuchenne rewolucje. Bytom **16.55** Detektywi (s.) **19.00** Fakty, sport, pogoda **19.55** Uwaga! **20.10** Doradca smaku (mag.) **20.15** Na Wspólnej (s.) **20.55** The Floor (teleturniej) **22.00** Geostorm (film SF USA).

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **8.30** Malanowski i partnerzy (s.) **9.30** Sekrety rodziny **10.30** Trudne sprawy **11.30** Gliniarze (s.) **14.35** Dłaczego ja? **15.50** Wydarzenia **16.20** Interwencja (mag.) **16.30** Na ratunek 112 (s.) **17.00** Gliniarze (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia, sport, pogoda **19.40** Uroczysko (s.) **20.15** Superhit. Bez litości 2 (thriller USA) **23.00** Bez hamulców (film USA).

TVC 1

5.59 Studio 6 **9.00** Magnum (s.) **10.00** Chinaski - 30 lat na scenie **11.30** AZ kwiz **12.00** Południowe wiadomości, sport, pogoda **12.30** Sama w domu **14.00** Buleczki z rana **14.35** Siedem kilo dla Króliczka (film) **15.50** O krok od nieba (s.) **16.45** Podróż po Galicji **17.15** AZ kwiz **17.40** Czarne owce **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Gdzie jest mój dom? **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.10** Signora Volpe (s.) **21.35** Uhoři mají nabito (film) **23.15** Hercule Poirot (s.) **0.10** Agent Hamilton (s.).

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Cudowna planeta **9.20** Amerykańskie dynastie **10.15** Skandaliczna historia rodziny Boleyn **11.05** Filmowe rozdroża reżysera Antonína Kachlíka **11.40** Rozpieszczany intruz **12.05** Nie poddawaj się **12.35** Znane i nieznane historie czeskich zamków **13.00** Ostatnie rajskie pustkowia **13.55** Przygody z kamerą na Morzu Śródziemnym **14.50** Egipt **15.40** Zamach na Reinharda Heydricha **15.45** Nieznani bohaterowie **16.40** Tajemnice praskich tramwajów **17.20** Papua - Nowa Gwinea, życie plemion **18.15** Wspaniała Ameryka **19.00** Na rowerze **19.15** Magazyn chrześcijański **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym **20.00** Nieznana Elżbieta II

20.50 Petr Pithart, polityk mimo woli

Petr Pithart spędził dzieciństwo w Kladnie i Luhačovicach, a później studiował prawo. Film dokumentalny ukazuje etapy jego pobytu w Wielkiej Brytanii, który stał się dla niego inspiracją na całe życie, a także okres, gdy z powodów politycznych zmuszony był opuścić Wydział Prawa, na którym wykładał, i zostać pracownikiem firmy wiertniczej. Przyglądamy się też, jak zostaje pracownikiem Praskiego Wydziału Parków, Lasów i Ogrodnictwa, a następnie kopolterem zakazanych wydawnictw z Zachodu...

21.45 Wietnam: powstanie państwa **22.40** Jak przegrać wojnę **23.35** Historia SS **0.25** Kwartet.

NOVA

6.00 Śniadanie **8.25** Ulica (s.) **9.30** Mozaika (s.) **10.50** Dr House (s.) **12.00** Południowe wiadomości, sport, pogoda **12.25** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **13.40** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) **15.35** Zamierzmy się żona-mi **16.57** Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda **17.30** Pościg **18.30** Ulica (s.) **19.30** Gliniarze (s.) **19.00** Fakty, sport, pogoda **20.20** Pewna rodzina (s.) **21.45** Comeback (s.) **23.05** Po twojej stronie **23.50** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.).

PRIMA

6.00 Nowy dzień **7.00** M.A.S.H. (s.) **9.40** Pod jednym dachem (s.) **10.45** Zoo Nowe początki (s.) **11.40** Agenci NCIS (s.) **13.30** Policja w akcji **14.25** Incognito **15.30** Tak jest, szefie! **16.50** Nakryto do stołu! **18.00** Zoo Nowe początki (s.) **18.55** Wiadomości, pogoda, wiadomości kryminalne **19.55** Showtime **20.15** Koledzy (s.) **21.35** 17 przypadków Honzy Dědko **23.55** Tak jest, szefie! **1.05** Policja w akcji.

ŚRODA 28 MAJA

TVP 1

5.55 Info poranek **6.45** Audycje komitetów wyborczych **7.00** Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze **7.30** Rodzina (nie od) święta **8.00** Królowa Bona (s.) **9.00** Ranczo 10 (s.) **9.50** Komisarz Alex 5 (s.) **10.45** Ojciec Mateusz 21 (s.) **11.35** Królowie (s.) **12.10** Agrobiznes **12.50** Natura w Jedynce. Dzika Szkoła **14.00** Wichrowe wzgórze (s.) **14.55** Jaka to melodia? (teleturniej) **15.30** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **15.55** Dziedzictwo (s.) **16.45** Audycje komitetów wyborczych **17.00** Teleexpress **17.20** Jaka to melodia? (teleturniej) **17.55** Klan (s.) **18.25** Reporterzy **18.45** Akacja 38 (s.) **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda **20.30** Za wszelką cenę (dramat obyczajowy) **22.50** Ogień zwalczał ogniem (dramat USA).

TVP 2

6.15 Audycje komitetów wyborczych **6.25** Pożyteczni.pl **6.55** Barwy szczęścia (s.) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.15** Rodzina (nie od) święta **11.50** Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka **12.30** Kolo fortuny (teleturniej) **13.15** Miłość i nadzieja (s.) **14.05** Va banque (teleturniej) **14.40** Audycje komitetów wyborczych **15.00** La Promesa - pałac tajemnic (s.) **15.50** Przepis dnia (mag.) **16.00** Kolo fortuny (teleturniej) **16.35** Familiada (teleturniej) **17.20** Miłość i nadzieja (s.) **18.15** Va banque (teleturniej) **18.50** Jeden z dziesięciu (teleturniej) **19.25** Barwy szczęścia (s.) **20.35** Przepis dnia (mag.) **20.55** Na dobre i na złe (s.) **21.55** Na sygnale (s.).

23.00 W poszukiwaniu dobrego filmu

Każdy odcinek programu jest podróżą, a jej ostatecznym celem - premiera filmowa, plan filmowy, ważny wywiad lub finał festiwalu. W trakcie tej filmowej wędrowki prowadzący „uruchomiąj” kolejne segmenty programu. I tak z twórcami porozmawiaj o filmie, który w danym tygodniu wchodzi do kin. Udadzą się na plan filmowy, żeby podpatrzeć jak powstają kolejne produkcje filmowe. W każdym odcinku para prowadzących zaprezentuje widzom rozmowę z obiecującym debiutantem sztuki aktorskiej...

23.30 Księgarnia w Paryżu (komediodramat).

TVN

5.55 Ukryta prawda **6.50** Kuchenne rewolucje. Duszniki-Zdrój **7.45** Dzień Dobry TVN **11.30** Kuchenne rewolucje. Barlinek **12.35** Ukryta prawda **15.45** Kuchenne rewolucje. Białogard **16.55** Detektywi (s.) **19.00** Fakty, sport, pogoda **19.55** Uwaga! **20.10** Doradca smaku (mag.) **20.15** Na Wspólnej (s.) **20.55** The Floor (teleturniej) **22.00** Wydział pościgowy (film USA).

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **8.30** Malanowski i partnerzy (s.) **9.30** Sekrety rodziny. Polygon **10.30** Trudne sprawy **11.30** Tak jest, szefie! **16.50** Nakryto do stołu! **18.00** Zoo Nowe początki (s.) **18.55** Wiadomości, pogoda, wiadomości kryminalne **19.55** Showtime **20.15** Koledzy (s.) **21.35** Show Jana Krausa **23.35** Tak jest, szefie! **0.45** Policja w akcji.

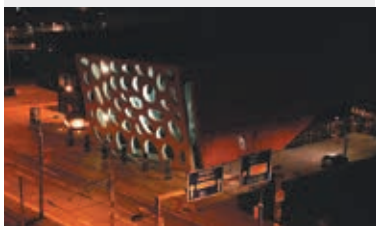
TVC 1

5.59 Studio 6 **9.00** Magnum (s.) **9.50** Co umiały nasze babcie **10.20** Pr. rozrywkowy **11.30** AZ kwiz **12.00** Południowe wiadomości, pogoda, sport **12.30** Sama w domu **14.00** Przygody kryminalistyki (s.) **14.55** Pr. rozrywkowy **15.45** O krok od nieba (s.) **16.45** Podróż po Tokio **17.15** AZ kwiz **17.40** Czarne owce **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Gdzie jest mój dom? **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.10** Morderstwa w kręgu (s.) **21.30** 13 komnata Alexandra Katsapowa **21.55** Gejzer **22.30** Ogólniak (film) **0.20** Signora Volpe (s.) **1.45** AZ kwiz.

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Piękno Yellowstone **9.25** Prąd Humboldta **10.20** Piekło na ziemi **11.10** Fascynujący świat transportu **12.05** Pierwszy kontakt - spotkanie z obcymi **12.50** Tajemnice praskich podwórek **13.00** Złom **13.50** Droga powrotna **14.20** Wichry **14.35** Metrokosmos **15.05** W nowym świetle **15.25** Klucz **15.55** Petr Pithart, polityk mimo woli **16.50** ME w gimnastyce sportowej 2025 Niemcy (transmisja)

19.30 Historie budowli

Apartamentowiec znajduje się w praskiej dzielnicy Karlín, naprzeciwko zabytkowego budynku Invalidovna. Fasada składa się z niekonwencjonalnych pikselowanych powierzchni bloków, które z daleka wyglądają na połączonymi, ale z bliska tworzą całość. Ten wyjątkowy pod względem architektonicznym projekt uzupełniają cztery monumentalne, ikoniczne rzeźby wykonane z wysokiej jakości chromowo-niklowej stali o powierzchni polerowanej na wysoki połysk. Ręka, stopa, dłoń i kobieta symbolizują ludzką wspólnotę...

19.50 Wiadomości w czeskim j. migowym **20.00** Amerykańskie wyspy z Martinem Clunesem **20.55** Czeskie rzeki z lotu ptaka **21.25** Podzielony świat 1939-1962 **22.20** Fascynujący świat transportu **23.10** Krawczy król (s.) **0.00** Ikony XX wieku.

NOVA

6.00 Śniadanie **8.20** Ulica (s.) **9.25** Pewna rodzina (s.) **10.50** Dr House (s.) **12.00** Południowe wiadomości, sport, pogoda **12.25** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **13.40** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) **15.30** Zamierzmy się żona-mi **16.57** Popołudniowe wiadomości **17.30** Pościg **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Ekstremalne zmiany Słowacja (reality show) **22.15** Survivor Czechy i Słowacja (reality show) **0.20** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.).

PRIMA

6.00 Nowy dzień **7.10** M.A.S.H. (s.) **9.20** Koledzy (s.) **10.40** Zoo Nowe początki (s.) **11.40** Agenci NCIS (s.) **13.30** Policja w akcji **14.25** Incognito **15.30** Tak jest, szefie! **16.50** Nakryto do stołu! **18.00** Zoo Nowe początki (s.) **18.55** Wiadomości, pogoda, wiadomości kryminalne **19.55** Showtime **20.15** Koledzy (s.) **21.35** Show Jana Krausa **23.35** Tak jest, szefie! **0.45** Policja w akcji.

CZWARTEK 29 MAJA

TVP 1

5.55 Info poranek **6.45** Audycje komitetów wyborczych **7.00** Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze **7.30** Dobre historie. Interwencja w kryzysie

Podczas polowania w Puszczy Niepołomickiej Bona spada z konia. W piątym miesiącu ciąży wskutek wypadku przedwcześnie rodzi się i wkrótce umiera drugi syn królewski, Olbracht. Zrozpaczona królowa dowiaduje się, że już nigdy nie będzie mogła mieć dziecka. Teraz wszystkie nadzieje na utrzymanie dynastii Jagiellonów wiąże się z jej jedynym synem, Augustem...

9.00 Ranczo 10 (s.) **9.55** Komisarz Alex 6 (s.) **10.45** Ojciec Mateusz 21 (s.) **11.35** Królowie (s.) **12.10** Agrobiznes **12.35** To się opłaca **12.50** Natura w Jedynce. Dzika Szkoła **14.00** Wichrowe wzgórze (s.) **14.55** Jaka to melodia? (teleturniej) **15.25** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **15.55** Dziedzictwo (s.) **16.45** Audycje komitetów wyborczych **17.00** Teleexpress **17.20** Jaka to melodia? (teleturniej) **17.55** Klan (s.) **18.25** Reporterzy **18.45** Akacja 38 (s.) **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda **20.30** Ojciec Mateusz 33 (s.) **21.30** Sprawa dla reportera **22.30** Polska ma głos (mag.) **23.00** Siła kłamstwa (film dokumentalny).

TVP 2

6.15 Audycje komitetów wyborczych **6.25** Operacja zdrowie (mag.) **6.55** Barwy szczęścia (s.) **7.30** Pytanie na śniadanie **10.55** Msza Kościoła polskokatolickiego w Okole **11.50** Przyrodnik na tropie. Rosiczka okragłolistna **12.30** Kolo fortuny (teleturniej) **13.15** Miłość i nadzieja (s.) **14.05** Va banque (teleturniej) **14.40** Audycje komitetów wyborczych **15.00** La Promesa - pałac tajemnic (s.) **16.00** Kolo fortuny (teleturniej) **16.35** Familiada (teleturniej) **17.20** Miłość i nadzieja (s.) **18.15** Va banque (teleturniej) **18.50** Jeden z dziesięciu (teleturniej) **19.25** Barwy szczęścia (s.) **20.45** Tak to leciało! (teleturniej) **21.50** Minuta ciszy (s.) **22.55** Informacje kulturalne **23.10** Hala odlotów (talk-show).

TVN

5.55 Ukryta prawda **6.50** Kuchenne rewolucje **7.45** Dzień Dobry TVN **11.30** Kuchenne rewolucje. Gargoły **12.35** Ukryta prawda **15.45** Kuchenne rewolucje. Grudziądz **16.55** Detektywi (s.) **19.00** Fakty, sport, pogoda **19.55** Uwaga! **20.10** Doradca smaku (mag.) **20.15** Na Wspólnej (s.) **20.55** The Floor (teleturniej) **22.00** Kuchenne rewolucje. Bobova **23.05** Inni ludzie (dramat).

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **8.30** Malanowski i partnerzy (s.) **9.30** Sekrety rodziny **10.30** Trudne sprawy **11.30** Gliniarze (s.) **14.35** Dłaczego ja? **15.50** Wydarzenia **16.20** Interwencja (mag.) **16.30** Na ratunek 112 **17.00** Gliniarze (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia, sport, pogoda **19.40** Uroczysko (s.) **20.10** Wystrzałowe wesele (komedia USA) **22.35** Jak ona to robi? (komedia USA).

PROGRAM TV

CO W TEATRZE

SCENA CZESKA – KARWINA: Sněhurka (27, godz. 8.30, 10.45). **SCENA BAJKA – CZ. CIESZYN:** Prince Bajaja (27, godz. 8.30, 10.00). **▲** Książę Bajaja (28, godz. 10.00).

CO W KINACH

CZ. CIESZYN – Central: Thunderbolts (27, godz. 17.30); Out of The Nest (28, godz. 16.25); High School Heist (29, godz. 16.30); Karate Kid: Legendy (29, godz. 18.30).

JABLONKÓW: Jeżek Sonic. Szybki jak błyskawica (27, godz. 17.00).

HAWIERZÓW – Centrum: Minercraft film (27, 28, godz. 17.00); Wszystkie odcienie światła (26, godz. 18.00); Mission: Impossible – The Final Reckoning (27, 28, godz. 19.00); Wilem Tell (28, godz. 9.30); Surfer (28, godz. 18.00); Pohádky pro Hurvinka (29, godz. 17.00); Karate Kid: Legendy (29, godz. 18.00); High School Heist (29, godz. 19.30).

KARWINA – Centrum: Mission: Impossible – The Final Reckoning (27, godz. 17.30); September 5 (28, godz. 15.00); Królowa Śniegu (28, godz. 17.30); Oszukać przeznaczenie: Więzy krwi (28, godz. 20.00); Lilo & Stich (29, godz. 17.15); Thunderbolts (29, godz. 19.30).

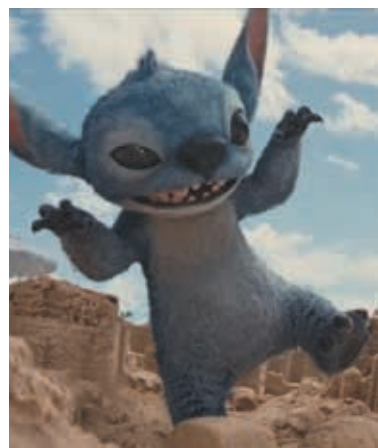
KARWINA Ex: My National Gallery, London (27, godz. 18.00); Beating Hearts (29, godz. 18.00).

CIESZYN – Piast: **Lilo & Stich** (27-29, godz. 15.00, 17.15).

CO W STREAM-IE

Asteriks i Obeliks: Walka wodzów

Sześciuodcinkowy serial animowany, adaptujący siódmy tom kultowego komiksu René Gosciniego i Alberta Uderzo. Produkcja przenosi widzów do Galii roku 50 p.n.e., gdzie ostatnia niezależna wioska stawia opór rzymskiemu imperium. Kluczowym elementem obrony Galów jest magiczny eliksir przygotowywany przez druida Panoramiksa. Gdy jednak traci on pamięć, mieszkańcy muszą znaleźć nowy sposób na przeciwstawienie się Rzymianom. Juliusz Cezar,

„Lilo i Stich” to szalenie zabawna i wzruszająca adaptacja klasycznego filmu Disney’a z 2002 roku, opowiadająca o samotnej dziewczynce z Hawajów oraz zbiegłym kosmitce, który pomaga jej naprawić skomplikowane relacje rodzinne. Niezwykła więź, która łączy Lilo i Sticha pozwoli im zrozumieć, czym jest prawdziwa przyjaźń oraz to, że najbardziej w życiu liczą się najbliżsi, którzy nigdy nie zostawiają nas w potrzebie.

wykorzystując prastary zwyczaj pojedynku wodzów, planuje przejąć kontrolę nad wioską poprzez wspieranego przez Rzym dowódcę Kolaboriksa. Asteriks i Obeliks stają przed wyzwaniem ochrony swojego domu bez wsparcia magicznego napoju. Serial łączy klasyczny humor z nowoczesną animacją 3D, oferując zarówno nostalgiczne dla fanów serii, jak i świeże spojrzenie dla nowych widzów.

Gdzie oglądać: Netflix

Czas na »Stuhralia«

● **Olgiere Łukasiewicz i Jerzy Stuh (z prawej) w kultowym filmie „Seksmisja” z 1983 roku.** Fot. Studio Filmowe Kadr/Filmoteka Narodowa

Pokazy filmów, spotkania z aktorami i wystawy złożą się na program „Stuhraliów”, czyli festiwalu poświęconego twórczości Jerzego Stuhra. Wydarzenie odbędzie się na początku lipca, tuż przed pierwszą rocznicą śmierci aktora.

– Jerzy Stuh żyje w nas, we wspomnieniach niezapomnianych ekranizacji filmowych

POST SCRIPTUM

UŚMIECHNIJ SIĘ

MINIKWADRAT MAGICZNY I

Pionowo i poziomo jednakowo:

1

2

3

4

1

2

3

4

1. chordofon szarpany w kształcie podkowy

2. sztaba złota lub srebra

3. kraj Puszkina

4. agresywne wystąpienie przeciw komuś lub czemuś, napaść.

1

2

3

4

1

2

3

4

Wyrazy trudne lub mniej znane: INGOT

MINIKWADRAT MAGICZNY II

Pionowo i poziomo jednakowo:

1

2

3

4

1

2

3

4

1. dawniej: duże małżeńskie posłanie

2. korek, słupek lub szpilka pod piętą

3. klamerki przy karniszu, podtrzymujące firankę

4. zdrobienie od es (-flores).

1

2

3

4

1

2

3

4

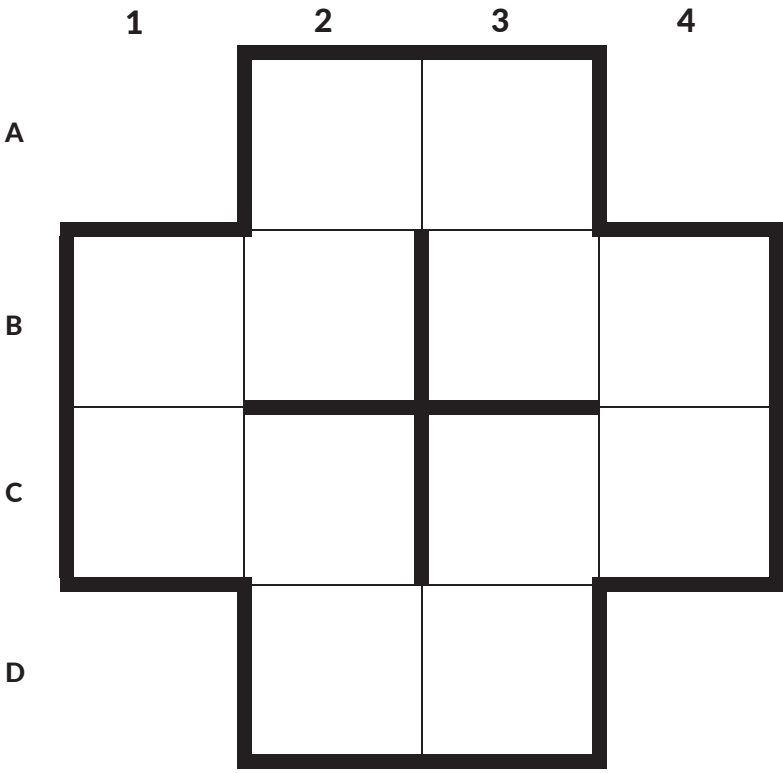
Wyrazy trudne lub mniej znane: ESIK

KRZYŻÓWKA SYLABOWA

POZIOMO: **A.** biała na brzozie lub pseudonim artystyczny Olgi Jackowskiej **B.** biała, czarna lub żółta człowieka - komiksowy człowiek nietoperz **C.** 1000 g potocznie - kojarzy się z Argentyną i Sławomirem Mrożkiem **D.** ostra odmiana muzyki rockowej lub np. żelazo, magnez czy cynk

PIONOWO: **1.** skorupiaki z polskich rzek lub haki na butach alpinisty **2.** atrybut dawnego żniwiarza lub broń kosynierów - stolica Togo, port nad Zatoką Gwinejską **3.** zniżka dla klienta lub marokańska metropolia - ojciec Niobe, skazany na męki w Tatarze lub pierwiastek o liczbie atomowej 73 **4.** aromatyczny owoc z Azji o smaku zbliżonym do brzoskwini.

Wyrazy trudne lub mniej znane: LOME, TANTAL

LOGOGRYF ŁUKOWATY

Rozwiązaniem jest nazwa miasta uzdrowskiego w Polsce, w województwie warmińsko-mazurskim. W latach 1975-1998 miejscowość administracyjnie należała do województwa suwalskiego...

- 1.-4. fachowiec od rolnictwa

3.-6. kuliste sklepienie, np. świątyni

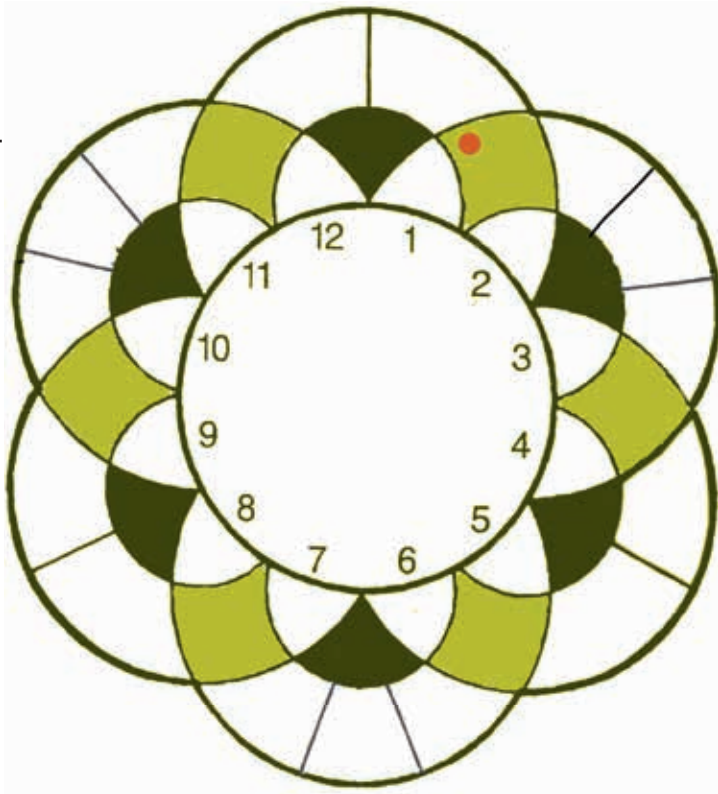
5.-8. wieś w gminie Wielgie w powiecie lipnowskim

7.-10. część kapitału jakiegoś przedsięwzięcia finansowego, stanowiąca czyjś wkład w to przedsięwzięcie lub inaczej uczestnictwo

9.-12. grecka muza poezji epickiej

11.-2. rodzaj grubej bawełnianej tkaniny, otrzymywanej z przędzy pęczkowatej.

Wyrazy trudne lub mniej znane: EPONGE, ZŁOWODY

Wśród autorów poprawnych rozwiązań zostanie rozlosowana nagroda. Rozwiązania prosimy przysyłać na e-mail: info@glos.live. Termin ich nadsyłania upływa w piątek 6 czerwca 2025 r. Nagrodę z 13 maja otrzymuje **Zofia Mitręgowa z Trzyńca**. Autorem dzisiejszych łamigłówek jest Jan Kubiczek.

- Rozwiązanie logogryfu łamanego z 13 maja:

SŁUPSK
- Rozwiązanie logogryfu łukowatego z 13 maja:

RASZYN
- Rozwiązanie minikwadratu magicznego I z 13 maja:

KŁOS, ŁAJDAK, ODARPI, SKIF
- Rozwiązanie minikwadratu magicznego II z 13 maja:

RENO, ESTER, NECKO, OROL

Projekt finansowany ze środków Ministerstwa Spraw Zagranicznych w ramach konkursu pn. Polonia i Polacy za granicą 2023 ogłoszonego przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów. Publikacje wyrażają jedynie poglądy autorów i nie mogą być utożsamiane z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP ani Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”

MINISTERSTWO KULTURY

Ministerstwo Spraw Zagranicznych

Konsulat Generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Ostrawie

Fundacja POMOC POLAKOM NA WSCHODZIE im. Jana Olszewskiego

STOWARZYSZENIE „WSPÓLNOTA POLSKA”

Przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury RC wydaje Kongres Polaków w RC, ul. Grabińska 33, 737 01 Czeski Cieszyń, IČO: 00535613, w wydawnictwie POL-PRESS, s.r.o. IČO: 26792575 • Adres: Redakcja „Głosu”, ul. Strzelnicza 28, Czeski Cieszyń 737 01 • Redaktor naczelny: Tomasz Wolff, wolff@glos.live • Zastępca redaktora naczelnego, redaktor sportowy: Janusz Bittmar, bittmar@glos.live • Redaktorzy terenowi: Danuta Chlup, danuta.chlup@glos.live • Łukasz Klimaniec, klimaniec@glos.live • Fotoreporter: Norbert Dąbkowski, dabkowski@glos.live • Doradca ds. reklamy: Beata Schönwald, beata.schonwald@glos.live • Projekt reklamy: Jacek Utko • Telefony: sekretariat/centrala 558 731 766, e-mail: info@glos.live • www.glos.live • Pismo wychodzi we wtorki i piątki • Dostawę prenumeratorem prowadzi PNS, a.s. Paceřická 1/2773, 193 00 Praha 9-Horní Počernice. Zamówienia pod adresem: První novinová společnost, a.s., Základnické centrum, Evropská 888, 664 42 Modřice, e-mail: zakaznickecentrum@pns.cz. Reklamacje tel. 800 400 412 • Kolportaż: PNS, a.s. • Druk: CZECH PRINT CENTER a.s. Na Rovince 876, 720 00 Ostrava-Hrabová • Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie również prawo ich redagowania i skracania • Numer ewidencyjny Ministerstwa Kultury RC: MK ČR E 588, nr Indeksu 42501, ISSN 2570-8708.

„Głos” należy do Stowarzyszenia Dzienników Mniejszości Narodowych i Etnicznych Europy MIDAS